

Poul Dam: Det ærede medlem hr. Holger Eriksen indledte sin tale med at beklage, at vi stadig ikke havde fået den generelle valglovsændring, vi så hårdt har brug for, og jeg vil slutte mig til denne beklagelse. En række af de problemer, vi diskuterer i anledning af dette lovforslag om ændring i loven om valg til folketinget, har jo netop deres rod i, at vi ikke har kunnet nå frem til en anden ordning, til trods for at en sådan ordning jo har været drøftet i flere på hinanden følgende folketingsudvalg, og jeg er bekendt med, at der ligger store og langt udarbejdede forslag, som ville kunne løse mange problemer.

Jeg kan give tilslutning til de ændringsforslag, som er stillet af ministeren og udvalget til forslag til lov om ændring af lov om valg til folketinget, dog med en lille beklagelse af, at det ikke har været muligt at gøre noget ved spørgsmålet om opstillingskredsene i Københavns amt. Jeg mener, at den løsning, man har fundet her, er en midlertidig løsning, og jeg synes, det er beklageligt, hvis man nu skal ændre organisationsapparatet i Københavns amt og må forudse, at det skal gøres igen om to, tre år. Jeg er indforstået med, at vi får et forslag engang i marts om de ændringer, som kommunesammenlægningerne medfører, og til den tid kan man vel måske også arbejde med nogle andre valgkredsproblemer.

I øvrigt skal jeg med hensyn til dette lovforslag begrænse mig til nogle få bemærkninger om de ændringsforslag, som jeg har stillet i betænkningen. Det er, som flere ærede medlemmer har sagt, gamle kendinge, og en lang begrundelse er derfor ikke nødvendig.

Jeg vil dog gerne gentage, at vi mener, det er rigtigt at begrænse organisationernes magt så meget, som det overhovedet er muligt. Til den ende har vi genfremsat det forslag, som den højtærede indenrigsminister havde i sit forrige lovforslag, at 3 eller flere folketingsmedlemmer skal have mulighed for at anmelde et parti. Man kunne tænke sig situationer, hvor en vis gruppe folketingsmedlemmer ellers ville være i en tvangssituation i forhold til deres organisation. Her vil de have mulighed for at kunne, om man så må sige, indanke for vælgernes domstol, om det er disse medlem-

mer, som er i overensstemmelse med vælgernes, eller det er deres partiorganisation.

Med hensyn til ændringsforslaget, nr. 4, om partiernes pligt til at aflægge regnskaber under offentlig kontrol, da har det fået en ny formulering, idet det nu er blevet gjort direkte til en betingelse for deltagelse i valget. Vi har fundet dette rigtigt for at få en klar retsvirkning af, at man sidder pligten overhørig. Der er vel næppe større muligheder for at få det gennemført, men jeg må sige, at alle andre institutioner og organisationer, som ønsker at møde offentligheden med et krav på tillid, jo har en eller anden form for regnskabspligt. Det gælder indsamlinger, som skal godkendes af erhvervenes indsamlingskontrol eller gerne skulle det i hvert fald; det gælder en masse pengeinstitutter. Partier, der mere end noget andet har brug for offentlighedens tillid, kunne med rimelighed bruge denne adgang til at bevise, at tilliden også økonomisk er berettiget.

Endelig har jeg genfremsat et ændringsforslag, nr. 6, om at lempe spærrereglerne, således at disse føres tilbage til den retstilstand, vi havde fra 1920 til 1953, og som jo i hele den periode fungerede upåklageligt. Det vil gøre det muligt, at et parti, der har stemmer nok til 2-3 mandater, vil kunne blive repræsenteret; og denne ordning fungerede i hvert fald i den pågældende periode uden at give vanskeligheder. Jeg anser den væsentligste virkning af at ophæve spærrereglerne for at være af psykologisk art; der er jo en del vælgere, der undlader at stemme på et parti af frygt for, at deres stemmer ville blive spildt, og derfor bliver valget ikke tilstrækkelig retfærdigt, så længe man har spærrereglerne. Vi har altså ment det rigtigt at gå tilbage til den gamle form, vi havde i denne lange periode, og vi har derfor ikke ment at kunne gå så vidt, som de uafhængige har gjort i det ændringsforslag, som er stillet uden for betænkningen. Vi har naturligvis sympati for tanken, men vil dog ikke vise den mere venligt end ved at undlade at stemme, fordi vi tror, vort ændringsforslag er sagligt mere rigtigt.

Med hensyn til forslag til lov om ændring af lov om kommunale valg har jeg fra min side kunnet tiltræde de ændringsforslag, der er stillet på initiativ af det konserva-